

Evropská
komise

Stručná příručka k akci EU týkající se **odborného vzdělávání a přípravy (OVP)**

Odborné
vzdělávání a
příprava

Evropská komise a žádná osoba vystupující jejím jménem není zodpovědná za využití níže uvedených informací.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018

© Evropská unie, 2018

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Autorská práva na všechny obrázky náleží společnosti Shutterstock, není-li uvedeno jinak.

PDF	ISBN 978-92-79-81384-9	doi:10.2767/647472	KE-04-18-279-CS-N
PRINT	ISBN 978-92-79-81394-8	doi:10.2767/396957	KE-04-18-279-CS-C

Stručná příručka k akci
EU týkající se
**odborného vzdělávání
a přípravy (OVP)**

EU a OVP

Evropská komise pracuje s vládami, zaměstnavateli a odbory členských zemí a zeměmi mimo EU na:

- zlepšení kvality OVP,
- zlepšení výuky a přípravy v sektoru,
- zvýšení relevance kurzů pro pracovní trh.

Tato role byla zakotvena v kodaňském prohlášení z roku 2002, kdy se členské státy EU dohodly na společných prioritách a strategiích podpory celoevropských systémů uznávání dovedností a kvalifikací.

Při plnění svých závazků Komise usiluje o vytváření příležitostí pro všechny občany, aby mohli získávat nové dovednosti – ve škole (v rámci sekundárního a terciárního vzdělávání) nebo školicích střediscích, v rámci učňovské přípravy a učení v praxi nebo prostřednictvím neformálního či informálního učení na pracovišti či mimo něj. To znamená rozvoj a posilování „cest“ OVP. Některé z hlavních cest OVP jsou uvedeny na následující stránce.

© Evropská unie

“V době, kdy se 40 % evropských zaměstnavatelů nedaří najít pracovníky s vhodnými dovednostmi, kteří by nastoupili na volná místa, se učňovské dovednosti staly jedním z nejlepších způsobů formování osobní kariéry. OVP by měla představovat první volbu pro mladé a umožňovat dospělým soustavně zvyšovat a doplňovat své dovednosti v souladu s potřebami trhu práce.”

Marianne Thyssenová

evropská komisařka pro zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pracovní mobilitu

Vysvětlení cest OVP

Počáteční OVP

Běžně se absolvuje na škole před vstupem do pracovního života.

Další OVP

OVP po dokončení počátečního vzdělávání a přípravy – nebo po vstupu do zaměstnání.

Učňovská příprava

Formální systémy OVP kombinující výuku v institucích vzdělávání nebo odborné přípravy s významným podílem učení se v praxi ve společnosti, které vedou ke státně uznávaným kvalifikacím. Jsou založeny na dohodě mezi učněm a zaměstnavatelem (a případně s institucí OVP), přičemž učeň je za svou práci placen nebo odměňován.

Neformální či informální odborné vzdělávání

Zahrnuje celou řadu neformálních a informálních vzdělávacích činností – jak obecnějších, tak odborných.

Priority EU pro OVP do roku 2020

V závěrech z Rigy (červen 2015) se EU, kandidátské země, země EHP, sociální partneři EU, Komise a evropští poskytovatelé OVP dohodli na sadě úkolů pro roky 2015 až 2020:

- Podporovat **učení v praxi** ve všech jeho formách se zvláštním zaměřením na učňovskou přípravu, se zapojením sociálních partnerů, společností, komor a poskytovatelů OVP, ale i stimulací inovace a podnikání.
- Dále rozvíjet **mechanismus zajištění kvality v OVP** v souladu s doporučením evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQAVET) a jako součást systémů zajištění kvality zavést soustavné poskytování informací a zpětné vazby u počátečních i dalších systémů OVP na základě výsledků učení.
- Zlepšit **přístup k OVP a kvalifikaci pro všechny** prostřednictvím flexibilnějších a propustnějších systémů, zejména nabídkou účinných a integrovaných služeb vedení a zpřístupněním validace neformálního a informálního učení.
- Dále **posílit klíčové kompetence** v učebních plánech OVP a poskytnout účinnější příležitosti na získání nebo rozvoj těchto dovedností prostřednictvím počátečního nebo dalšího OVP.
- Zavést systematické přístupy a příležitosti pro **počáteční nebo další profesní rozvoj učitelů, školitelů a mentorů OVP ve školním i pracovním prostředí**.

Nová agenda dovedností pro Evropu

Nová agenda dovedností pro Evropu (2016) navrhuje deset klíčových akcí ve třech prioritních oblastech.

1. Zlepšení kvality a relevance dovedností napříč Evropou:

- směry zvyšování dovedností,
- rámec klíčových kompetencí,
- OVP jako první volba,
- koalice pro digitální kompetence a pracovní pozice.

2. Zlepšení viditelnosti a porovnatelnosti dovedností a kvalifikací:

- revize evropského rámce kvalifikací (EQF),
- profilovací nástroj dovedností EU pro příslušníky třetích zemí.

3. Zlepšení informovanosti o dovednostech pro umožnění lepších kariérních voleb:

- revize dokladů Europassu,
- analýza odlivu mozků,
- plán pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností,
- iniciativa zaměřená na sledování uplatnění absolventů.

Dnešní výzvy v oblasti dovedností a jejich řešení

Neodpovídající dovednosti

40 %

evropských zaměstnavatelů nemůže najít pracovníky s vhodnými dovednostmi pro jimi nabízená volná místa.

Evropská pracovní síla s vysokými dovednostmi poskytuje základ pro náš sociální model a ekonomický růst. Za účelem udržení a zlepšení evropské základny dovedností politici a zaměstnavatelé soustavně usilují o eliminaci mezer v dovednostech a neodpovídajících dovedností, ke kterým dochází, když má příliš mnoho (nebo příliš málo) lidí potřebné dovednosti pro zaměstnání. Pro reakci EU je podstatná internetová platforma **přehledu dovedností**, která převádí data na užitečné, přesné a včasné informace, jež politikům pomáhají v informovaném rozhodování o dovednostech. V roce 2016 Komise rovněž spustila **plán pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností**, který poskytuje průmyslovým hráčům pokyny založené na důkazech, jež potřebují pro odstranění mezer v dovednostech.

Základní dovednosti

25 %

evropských dospělých má problémy se čtením, psaním, počty či základními digitálními dovednostmi.

Lidé potřebují základní schopnost číst a psát a početní a digitální dovednosti, aby si mohli hledat lepší pracovní pozice, přesouvat se na ně a poté si je udržet, a mohli tak hrát svoji úlohu ve společnosti. Evropská komise přijala v roce 2016 iniciativu týkající se cesty prohlubování dovedností, aby občanům, kteří mají problémy se základními dovednostmi, poskytla příležitost je posílit a uznat. Členské státy poskytnou **cesty prohlubování dovedností** včetně vyhodnocení dovedností, přizpůsobené přípravy a uznání dovedností prostřednictvím místních služeb, pokynů a podpory.

Učňovská příprava a učení v praxi

860 000

míst učňovské přípravy bylo od zahájení činnosti Evropské aliance pro učňovskou přípravu (v roce 2013) nabídnuto ze strany jejich partnerů.

Učňovská příprava a učení v praxi jsou jedním z hybatelů pro pracovní pozice a růst, avšak z těchto příležitostí těží jen velmi malé množství lidí. Proto se **Evropská aliance pro učňovskou přípravu** zaměřuje na zvýšení nabídky, kvality a pověsti učňovské přípravy a příležitostí mobility pro učně. Komise rovněž zlepšuje atraktivitu učňovské přípravy a učení v praxi prostřednictvím komunikačních kampaní, například **Evropského týdne odborných dovedností**. Komise dále zavádí nové způsoby školení v zahraničí prostřednictvím dlouhodobých příležitostí mobility **Erasmus Pro** (součást programu Erasmus+). Členské státy také usilují o zvýšení počtu nabídek učňovské přípravy v rámci **systemu záruk pro mladé lidi**.

Specifické pracovní dovednosti

46 %

společností uvádí, že odborné dovednosti jsou pro budoucí rozvoj nejdůležitější.

Společnosti potřebují různorodé dovednosti, aby mohly zajistit kontinuitu a růst svého podnikání. Mezi tři nejdůležitější dovednosti pro další rozvoj podnikání podle nich patří odborné dovednosti (technické, praktické či specifické pro daný typ práce), schopnost práce se zákazníkem a týmové práce.

OVP je chytrou volbou pro občany

Absolventi OVP najdou práci rychleji než jejich kolegové ze všeobecného vzdělávání (vyšší sekundární a postsekundární neterciární vzdělávání). Rovněž mají vyšší příjem než lidé s obecným vzděláním. Pokud tedy vnímáte, stejně jako řada lidí, OVP jako „chudého souseda“ ostatních forem vzdělávání, je čas toto pojetí přehodnotit.

Jaký bude přínos pro studenty?

Získání odborné kvalifikace je jeden z nejlepších způsobů rychlého rozjezdu vaší kariéry. Nejenže převážná většina učňovských studentů najde po absolvování školy práci, ale jejich vzdělání má i výrazný pozitivní dopad na výši jejich výdělku. Navíc vysoké tempo inovací znamená, že zvyšování dovedností během profesní kariéry je ještě důležitější – některé profese totiž uvolňují místo automatizaci, zatímco jiné se díky novým technologiím různě proměňují.

Proč je nyní vhodná doba ke vzdělávání?

Ti, kdo využijí výhody OVP, získají prospěch z lepšího kariérního uspokojení, jelikož budou mít před ostatními náskok, pokud dojde k technologickým změnám. Rovněž budou mít přístup k rostoucímu počtu zajímavých nových pracovních příležitostí pro vysoce kvalifikované pracovníky.

Co dělá EU pro rozvoj OVP a celoživotního učení?

Programy a iniciativy EU podporují stovky tisíc Evropanů, aby mohli získat co nejkvalitnější OVP (od studijních pobytů Erasmus+ přes projekty Evropského sociálního fondu po učňovskou přípravu se systémem záruk pro mladé lidi).

60 %

absolventů OVP najde svoji první dlouhodobou práci do jednoho měsíce od dokončení studia (po šesti měsících je tato hodnota 80 %).

85 %

studentů učňovských oborů je spokojeno s dovednostmi, které získá.

Předpokládá se, že mezi roky 2015 až 2025 volná pracovní místa pro osoby s vyšší kvalifikací vzrostou o

21 %

a počet příležitostí pro pracovníky s nízkou kvalifikací klesne o 17 %.

Více než

120 000

účastníků odborného vzdělávání a učňů a okolo 20 000 zaměstnanců ročně využívá příležitosti evropské mobility.

Evropský sociální fond investuje

6,7 mld. EUR

do OVP a 7,2 mld. EUR do celoživotního učení (2014 až 2020).

Jednou z hlavních priorit Evropské komise pro roky 2015 až 2020 je podpořit a rozvíjet OVP v rámci Evropy. Tato brožura poskytuje celkový přehled aktuální situace OVP v Evropě a informace o tom, jak EU pracuje na jejím posílení. Vyzvedává důležitost OVP, výhody pro jednotlivce i společnosti a dosavadní úspěchy programů a iniciativ EU v této oblasti.

Naše publikace si můžete stáhnout nebo se zdarma přihlásit k jejich odběru na <http://ec.europa.eu/social/publications>

Chcete-li o Generálním ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování dostávat pravidelné aktuální informace, zaregistrujte se na <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter> a zdarma budete odebírat elektronický zpravodaj Sociální Evropa.

www.facebook.com/socialeurope

https://twitter.com/EU_Social

#EUVocationalSkills

#DiscoverYourTalent

